

О. Т. Прокопчук,
д. е. н., професор, завідувач кафедри фінансів,
банківської справи та страхування, Уманський національний університет
ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-7405-2469>

DOI: 10.32702/2306-6814.2026.7.9

ІННОВАЦІЙНА ТРАНСФОРМАЦІЯ ФІНАНСОВОГО СЕКТОРУ УКРАЇНИ В УМОВАХ ЦИФРОВІЗАЦІЇ ЕКОНОМІКИ

O. Prokopchuk,
Doctor of Economic Sciences, Professor, Head of the Department of Finance,
Banking and Insurance, Uman National University

THE INNOVATIVE TRANSFORMATION OF UKRAINE'S FINANCIAL SECTOR
IN THE CONTEXT OF THE DIGITALISATION OF THE ECONOMY

Стаття присвячена дослідженню інноваційної трансформації фінансового сектору України в умовах цифрової модернізації та структурних змін економіки. Постановка проблеми зумовлена необхідністю підвищення ефективності управління фінансовими потоками, оптимізації ризиків, інтеграції цифрових технологій у банківські та страхові процеси, а також адаптації сектору до динамічного зовнішнього середовища. В умовах активної цифровізації ринку фінансові установи стикаються з нерівномірним впровадженням сучасних цифрових інструментів, низькою конкурентоспроможністю окремих інститутів і обмеженою інтеграцією в глобальні фінансові процеси. Актуальність дослідження обумовлена потребою формування комплексної інноваційної моделі трансформації фінансового сектору, яка поєднує стратегічні підходи, цифрові платформи, технології Big Data, штучний інтелект та омніканальні стратегії для підвищення ефективності, фінансової стійкості та конкурентоспроможності установ.

У статті систематизовано основні тенденції розвитку сектору, проблеми впровадження цифрових інструментів, такі як фінансові обмеження, технологічна нерівномірність, кадровий дефіцит та регуляторні бар'єри, а також сучасні інноваційні підходи, включно з використанням цифрових платформ, e-commerce, Big Data, штучного інтелекту, омніканальних стратегій та адаптивного ризик-менеджменту. Особлива увага приділена інтеграції інноваційних інструментів у межах єдиної цифрової екосистеми, що сприяє підвищенню ефективності управління, зміцненню фінансової стійкості та формуванню конкурентних переваг на національному та міжнародному рівнях. Результати дослідження підкреслюють необхідність системного та комплексного підходу до цифрової та інноваційної трансформації фінансового сектору України, що створює передумови для його подальшого сталого розвитку, інтеграції у глобальну економіку та зміцнення інституційної спроможності.

The article is devoted to the study of innovative transformation of the financial sector of Ukraine in the context of digital modernisation and structural changes in the economy. The problem is caused by the need to improve the efficiency of financial flow management, optimise risks, integrate digital technologies into banking and insurance processes, and adapt the sector to a dynamic external

environment. In the context of active market digitalisation, financial institutions face uneven implementation of modern digital tools, low competitiveness of individual institutions, and limited integration into global financial processes. The relevance of the study is determined by the need to develop a comprehensive innovative model for the transformation of the financial sector, combining strategic approaches, digital platforms, Big Data technologies, artificial intelligence, and omnichannel strategies to improve the efficiency, financial stability, and competitiveness of institutions.

The article systematises the main trends in the sector's development, problems with the implementation of digital tools, such as financial constraints, technological unevenness, staff shortages and regulatory barriers, as well as modern innovative approaches, including the use of digital platforms, e-commerce, Big Data, artificial intelligence, omnichannel strategies, and adaptive risk management. Particular attention is paid to the integration of innovative tools within a single digital ecosystem, which contributes to improving management efficiency, strengthening financial stability, and forming competitive advantages at the national and international levels. The results of the study emphasise the need for a systematic and comprehensive approach to the digital and innovative transformation of Ukraine's financial sector, which creates the conditions for its further sustainable development, integration into the global economy and strengthening of institutional capacity.

Ключові слова: фінансовий сектор, цифровізація, інновації, цифрові платформи, Big Data, штучний інтелект, омніканальні стратегії, управління ризиками, конкурентоспроможність.

Key words: financial sector, digitalisation, innovation, digital platforms, Big Data, artificial intelligence, omnichannel strategies, risk management, competitiveness.

ПОСТАНОВКА ПРОБЛЕМИ У ЗАГАЛЬНОМУ ВИГЛЯДІ ТА ЇЇ ЗВ'ЯЗОК ІЗ ВАЖЛИВИМИ НАУКОВИМИ ЧИ ПРАКТИЧНИМИ ЗАВДАННЯМИ

Фінансовий сектор України перебуває у стані глибоких трансформацій під впливом цифровізації, глобалізації та змін структури економіки. Сучасні виклики включають необхідність підвищення ефективності управління фінансовими потоками, оптимізації ризиків, інтеграції інноваційних технологій у банківські та страхові процеси, а також адаптації до швидкозмінного зовнішнього середовища. Водночас рівень впровадження цифрових інструментів у фінансових установах часто не відповідає потребам ринку, що зумовлює низьку конкурентоспроможність окремих інститутів і ускладнює забезпечення фінансової стабільності на національному рівні.

Актуальність дослідження полягає у необхідності створення інноваційної моделі трансформації фінансового сектору України, яка поєднує стратегічні підходи, цифрові інструменти та сучасні методи управління. Впровадження такої моделі дозволить підвищити ефективність роботи установ, зміцнити фінансову стійкість та інтегрувати національний сектор у глобальний економічний простір.

АНАЛІЗ ОСТАННІХ ДОСЛІДЖЕНЬ І ПУБЛІКАЦІЙ

Питання стратегічного забезпечення інноваційного розвитку фінансового сектору України в умовах цифрової модернізації та структурних змін економіки набувають дедалі більшої актуальності в сучасних наукових дослідженнях.

Стратегічні напрями розвитку фінансового сектору, цифровізації банківських та страхових процесів, а також управління фінансовими потоками висвітлено у працях О. Гудзя (2025) [1], І. Назаркевича та Ю. Шушкової (2024) [4], Д. Савенка (2023) [7], О. Непочатенко, О. Прокопчук та М. Мальованого (2024) [5]. Питання цифровізації страхового бізнесу та впровадження інноваційних технологій розглянуто у роботах О. Прокопчук (2023) [6] та В. Клименка (2023) [2].

Використання цифрових платформ, електронної комерції, Big Data та штучного інтелекту у фінансових установах досліджено у працях С. Соколюка, О. Прокопчук та М. Коротєєва (2025) [8], С. Соколюка та О. Прокопчук (2025) [9], а також О. Гудзя (2025) [1]. Інноваційні підходи до стратегічного розвитку фінансових і торговельних процесів, адаптації до зовнішніх економічних ризиків та підвищення конкурентоспроможності фінансових установ висвітлено у роботах О. Мар-

ченка, А. Постола та М. Сальнікової (2024) [3], Д. Чернухи (2025) [10].

Попри наявність значного масиву наукових праць, питання комплексної інтеграції цифрових та інноваційних інструментів у фінансовому секторі залишаються недостатньо систематизованими. Це зумовлює необхідність подальшого розвитку теоретико-методологічних підходів і формування ефективних практичних моделей інноваційної трансформації, здатних забезпечити підвищення ефективності, фінансової стійкості та конкурентоспроможності фінансових установ України.

У зв'язку з цим актуалізується потреба комплексного дослідження стратегічних орієнтирів цифровізації фінансового сектору, що передбачає удосконалення управління фінансовими потоками, оптимізацію ризиків, впровадження цифрових платформ і аналітичних інструментів, а також інтеграцію національного сектору у глобальну фінансову систему.

ФОРМУЛЮВАННЯ ЦІЛЕЙ СТАТТІ
(ПОСТАНОВКА ЗАВДАННЯ)

Метою даного дослідження є аналіз стратегічних напрямів інноваційного розвитку фінансового сектору України в умовах цифровізації та структурних змін економіки.

ВИКЛАД ОСНОВНОГО МАТЕРІАЛУ
ДОСЛІДЖЕННЯ

Стан та тенденції розвитку фінансового сектору України

Фінансовий сектор України перебуває у стані трансформації під впливом цифровізації, глобалізації та структурних змін економіки. Основні виклики включають: підвищення ефективності управління фінансовими потоками, оптимізацію ризиків, інтеграцію інноваційних технологій у банківські та страхові процеси, а також адаптацію до швидкозмінного зовнішнього середовища.

Для наочності ключові тенденції розвитку фінансового сектору України узагальнено у табл. 1.

Таблиця 1. Стан і тенденції розвитку фінансового сектору України (2020–2024 рр.)

Напрямок трансформації	Основна тенденція	Аналітична характеристика
Використання цифрових платформ	Активне зростання	Банки впроваджують мобільні додатки, онлайн-сервіси та платформи дистанційного обслуговування
Автоматизація процесів	Помірне зростання	Страхові компанії поступово переходять на цифрові робочі процеси та управління ризиками
Інтеграція омніканальних стратегій	Стабільно	Рітейлові фінансові установи інтегрують декілька каналів обслуговування клієнтів
Підвищення ефективності управління фінансовими потоками	Помірне	Використання аналітики та цифрових інструментів дозволяє оптимізувати внутрішні процеси
Оптимізація ризиків	Активна	Цифрові технології та інструменти прогнозування зменшують операційні та фінансові ризики

Джерело: згруповано та узагальнено автором на основі джерел: [1–2; 5].

Проблеми впровадження цифрових інструментів

Попри активний розвиток цифровізації, рівень використання сучасних цифрових інструментів у фінансових установах України часто не повною мірою відповідає динаміці ринкових змін та очікуванням споживачів фінансових послуг.

Динаміку окремих показників цифровізації фінансового сектору України за 2020—2024 рр. представлено на рис. 1.

Як свідчать дані рис. 1, у 2020—2024 рр. спостерігається стійка позитивна динаміка впровадження цифрових інструментів у фінансовому секторі України. Найбільш інтенсивне зростання продемонстрували мобільні банківські сервіси, частка яких у 2024 р. досягла 92 %. Водночас сегмент дистанційного страхування розвивається повільніше, що підтверджує нерівномірність цифрової трансформації різних сегментів фінансового ринку. Рівень автоматизації внутрішніх процесів також демонструє поступове зростання, що свідчить про системні зміни в організації діяльності фінансових установ.

Процес трансформації має нерівномірний характер: окремі банки демонструють високий рівень цифрової зрілості, тоді як частина страхових компаній та небанківських установ лише перебуває на етапі адаптації до нових технологічних вимог.

Однією з ключових проблем є низька конкурентоспроможність окремих інститутів, що зумовлена обмеженими інвестиційними можливостями, недостатнім рівнем цифрової інфраструктури та кадровим дефіцитом у сфері IT-компетенцій. В умовах зростаючої конкуренції з боку фінтех-компаній та міжнародних гравців це посилює ризик втрати частки ринку.

Другою суттєвою проблемою виступає ускладнення забезпечення фінансової стабільності. Неповна інтеграція цифрових систем, фрагментарність даних і низький рівень автоматизації процесів управління ризиками знижують оперативність прийняття управлінських рішень та підвищують вразливість установ до внутрішніх і зовнішніх шоків.

Крім того, спостерігається недостатня інтеграція національного фінансового сектору у глобальний економічний простір. Обмежене використання міжнародних цифрових стандартів, інноваційних фінансових платформ і технологій відкритого банкінгу стримує розвиток транскордонних фінансових операцій та знижує інвестиційну привабливість сектору.

Систематизація проблем впровадження цифрових інструментів дозволяє виділити фінансові, технологічні, кадрові та регуляторні бар'єри, які стримують повноцінну трансформацію сектору (табл. 2).

Як видно з табл. 2, більшість проблем має комплексний характер і формує взаємопов'язані ризики для фінансової стабільності. Зокрема,

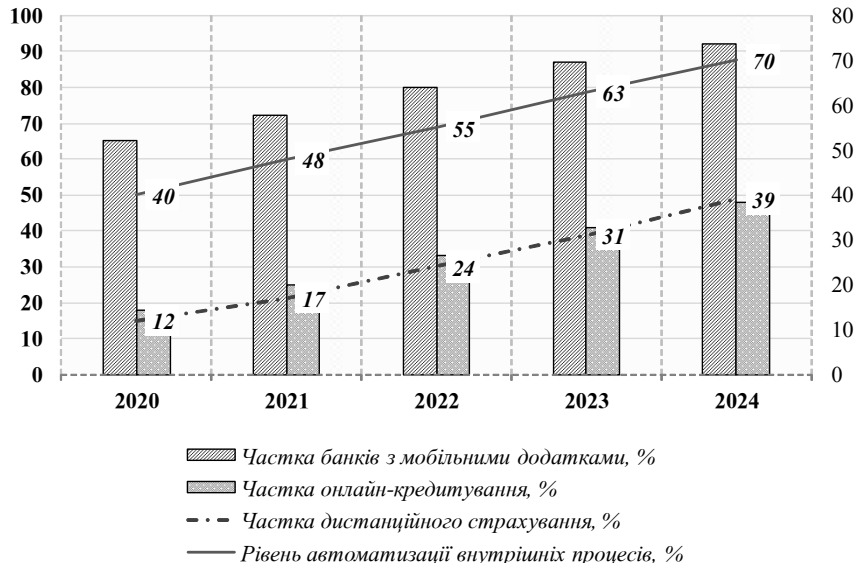

Рис. 1. Динаміка впровадження цифрових інструментів у фінансовому секторі України (2020—2024 рр.)

Джерело: узагальнено та систематизовано автором на основі даних Національного банку України.

технологічна нерівномірність розвитку установ посилює структурні дисбаланси ринку, тоді як кадровий дефіцит та кіберризики підвищують операційну вразливість сектору.

Таким чином, проблеми впровадження цифрових інструментів мають комплексний характер і охоплюють технологічні, організаційні та стратегічні аспекти. Їх подолання потребує системного підходу, що поєднує модернізацію інфраструктури, розвиток людського капіталу та вдосконалення регуляторного середовища.

Сучасні інноваційні підходи

В умовах цифрової модернізації ключовим чинником підвищення конкурентоспроможності фінансового сектору України стає впровадження сучасних інноваційних підходів, що охоплюють технологічні, організаційні та стратегічні аспекти діяльності фінансових установ.

Одним із провідних напрямів є впровадження цифрових платформ та розвиток електронної комерції (e-commerce). Платформенні рішення забезпечують інте-

Таблиця 2. Ключові проблеми впровадження цифрових інструментів у фінансовому секторі України

Група проблем	Прояв у фінансових установах	Наслідки для сектору
Фінансові обмеження	Недостатній обсяг інвестицій у IT-інфраструктуру	Сповільнення цифрової модернізації
Технологічна нерівномірність	Різний рівень цифрової зрілості банків і страхових компаній	Диспропорції розвитку ринку
Кадровий дефіцит	Нестача фахівців з IT та кібербезпеки	Підвищення операційних ризиків
Регуляторні бар'єри	Повільна адаптація нормативної бази до fintech-інновацій	Обмеження впровадження нових сервісів
Кіберризики	Зростання кількості кібератак	Підвищення витрат на безпеку
Низький рівень цифрової довіри частини населення	Обмежене використання онлайн-послуг	Повільне масштабування цифрових продуктів

Джерело: авторська розробка.

рацію фінансових сервісів у єдину цифрову екосистему, що дозволяє оптимізувати процеси обслуговування клієнтів, скоротити транзакційні витрати та підвищити швидкість надання послуг. Розвиток електронної комерції стимулює зростання безготівкових розрахунків, онлайн-кредитування та дистанційного страхування.

Важливе значення має використання технологій Big Data та штучного інтелекту для прийняття управлінських рішень. Аналіз великих масивів даних дозволяє фінансовим установам більш точно оцінювати кредитоспроможність клієнтів, прогнозувати ризики, виявляти шахрайські операції та формувати персоналізовані фінансові продукти. Застосування алгоритмів машинного навчання сприяє підвищенню ефективності ризик-менеджменту та стратегічного планування.

Не менш важливим напрямом є омніканальні стратегії взаємодії з клієнтами, які передбачають інтеграцію різних каналів комунікації — мобільних застосунків, веб-платформ, чат-ботів, контакт-центрів — у єдину систему обслуговування. Такий підхід підвищує якість клієнтського досвіду, забезпечує безперервність сервісу та сприяє зміцненню довіри до фінансових інститутів.

Крім того, актуальності набуває стратегічне планування та впровадження адаптивних моделей ризик-менеджменту. В умовах економічної нестабільності та посилення кіберзагроз фінансові установи змушені переходити від традиційних підходів до гнучких, цифрово орієнтованих моделей управління ризиками. Це включає автоматизований моніторинг операцій, використання сценарного аналізу та інтеграцію систем раннього попередження.

Систематизація сучасних інноваційних підходів та оцінка їхнього впливу на ключові параметри розвитку фінансового сектору узагальнені у табл. 3.

Як видно з табл. 3, впровадження інноваційних технологій має багатовекторний ефект: вони одночасно підвищують операційну ефективність, зміцнюють фінансову стійкість та формують конкурентні переваги фінансових установ. Найбільш комплексний вплив демонструють цифрові платформи та технології Big Data, які поєднують управлінський, ризик-орієнтований та клієнтоцентричний підходи.

Таким чином, сучасні інноваційні підходи формують основу для комплексної трансформації фінансового сектору України, забезпечуючи підвищення його ефективності, стійкості та конкурентоспроможності в умовах цифрової економіки.

Інтеграція інноваційних інструментів

Комплексне використання цифрових та інноваційних технологій формує основу системної трансформації фінансового сектору України. На відміну від фрагментарного впровадження окремих цифрових рішень, інтегрований підхід передбачає поєднання технологічних платформ, аналітичних інструментів, автоматизованих систем управління ризиками та клієнтоорієнтованих сервісів у межах єдиної цифрової екосистеми.

Передусім така інтеграція сприяє підвищенню ефективності роботи фінансових установ. Автоматизація

Таблиця 3. Інноваційні підходи та їх вплив на розвиток фінансового сектору України

Інноваційний підхід	Зміст впровадження	Вплив на ефективність	Вплив на фінансову стійкість	Вплив на конкурентоспроможність
Цифрові платформи та e-commerce	Інтеграція онлайн-сервісів, дистанційні фінансові послуги	Скорочення операційних витрат	Підвищення прозорості операцій	Розширення клієнтської бази
Big Data та штучний інтелект	Аналітика даних, скоринг, виявлення шахрайства	Прискорення прийняття рішень	Зниження кредитних та операційних ризиків	Персоналізація продуктів
Омніканальні стратегії	Інтеграція мобільних додатків, веб-платформ, чат-ботів	Підвищення якості обслуговування	Підвищення довіри клієнтів	Формування лояльності
Адаптивні моделі ризик-менеджменту	Автоматизований моніторинг, сценарний аналіз	Оптимізація управлінських процесів	Зменшення впливу зовнішніх шоків	Підвищення інвестиційної привабливості

Джерело: згруповано та узагальнено автором на основі джерел: [3; 7—9].

бізнес-процесів, використання аналітики великих даних та цифрових каналів обслуговування дозволяють оптимізувати витрати, скоротити час обробки операцій і підвищити продуктивність персоналу. Це забезпечує більш раціональне використання фінансових ресурсів та підвищує якість управлінських рішень.

Другим важливим результатом є зміцнення фінансової стійкості. Інтеграція інноваційних інструментів підвищує прозорість фінансових операцій, удосконалює системи внутрішнього контролю та ризик-менеджменту, а також забезпечує оперативне реагування на макроекономічні та регуляторні зміни. Використання цифрових механізмів моніторингу зменшує операційні ризики та підвищує стабільність функціонування установ в умовах невизначеності.

Крім того, інтегрований підхід створює передумови для поглиблення інтеграції національного фінансового сектору у глобальний економічний простір. Гармонізація цифрових стандартів, розвиток відкритого банкінгу, використання міжнародних платіжних платформ та фінтех-рішень сприяють розширенню транскордонних фінансових операцій і підвищують інвестиційну привабливість України.

Таким чином, інтеграція інноваційних інструментів має мультиміжплатформний ефект: вона одночасно підвищує ефективність функціонування фінансових установ, зміцнює їхню стійкість і формує конкурентні переваги на міжнародному ринку фінансових послуг. Саме системність і комплексність впровадження цифрових рішень визначають успішність трансформації фінансового сектору в умовах сучасної економіки.

ВИСНОВКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ПОДАЛЬШИХ РОЗВІДОК У ДАНОМУ НАПРЯМІ

Проведене дослідження показало, що інноваційна трансформація фінансового сектору України в умовах цифрової модернізації відбувається динамічно, проте з нерівномірним впровадженням цифрових інструментів та інноваційних підходів у різних сегментах ринку. Аналіз стратегічних напрямів розвитку сектору виявив

ключові виклики — технологічні, фінансові, кадрові та регуляторні бар'єри, а також перспективи підвищення ефективності управління, оптимізації ризиків та інтеграції в глобальну фінансову систему. Водночас застосування цифрових платформ, Big Data, штучного інтелекту та омніканальних стратегій формує передумови для зміцнення фінансової стійкості установ і підвищення їхньої конкурентоспроможності. Загалом, результати дослідження підкреслюють необхідність системного та комплексного підходу до цифрової та інноваційної трансформації фінансового сектору України для зміцнення його ефективності, стійкості та конкурентоспроможності на національному та міжнародному рівнях.

Література:

1. Гудзь О. Фінансова економіка: стратегічні сценарії розвитку у зрізі глобалізації та цифрових технологій. Київський економічний науковий журнал. 2025. (9). С. 76—82. <https://doi.org/10.32782/2786-765X/2025-9-10>.

2. Клименко В. О. Тенденції розвитку аграрного страхування в Україні. Збірник наукових праць Уманського національного університету садівництва. Випуск 103. Частина 2. 2023. С. 140-153. DOI: 10.32782/2415-8240-2023-103-2-140-153.

3. Марченко О., Постол А., Сальнікова М. Формування концептуальних напрямів розвитку туризму в умовах невизначеності. Український економічний часопис. 2024. (6), 49—51. <https://doi.org/10.32782/2786-8273/2024-6-8>.

4. Назаркевич І., Шушкова Ю.. Розвиток ринку фінансових технологій в Україні в умовах війни. Фінансовий простір. 2024. № 3—4 (54). С. 83—92. DOI: [https://doi.org/10.30970/fp.3-4\(54\).2024.839192](https://doi.org/10.30970/fp.3-4(54).2024.839192).

5. Непочатенко О. О., Прокопчук О. Т., Мальований М. І. Розвиток страхового ринку України в контексті сучасних викликів. Збірник наукових праць Уманського національного університету садівництва / Редкол.: О. О. Непочатенко (відп. ред.) та ін. Умань: Видавець "Соцінський М. М.", 2024. Випуск 105, Ч. 2: Економічні науки, С. 7—16. DOI: 10.32782/2415-8240-2024-105-2-7-16.

6. Прокопчук О. Т. Особливості цифровізації страхового бізнесу в Україні. Збірник наукових праць Уманського національного університету садівництва / Редкол.: О. О. Непочатенко (відп. ред.) та ін. Умань: Видавець "Соцінський М. М.", 2023. Випуск 103, Ч. 2: Економічні науки, С. 6—16. DOI: 10.32782/2415-8240-2023-103-2-6-16.

7. Савенко Д. О. Цифровізація в системі факторів нарощування потенціалу розбудови інституційного забезпечення фінансового ринку. Збірник наукових праць Державного податкового університету. 2023. (1). С. 155—182. <https://doi.org/10.33244/2617-5940.1.2023.155-182>.

8. Соколюк С. Ю., Прокопчук О. Т., Коротєєв М. А., Жарун О. В., Ролінський О. В. Інноваційні підходи до розвитку торговельного підприємництва в агробізнесі. Збірник наукових праць Уманського національного університету. 2025. Випуск 106. Частина 2, С. 277-291. DOI: 10.32782/2415-8240-2025-106-2-277-291.

9. Соколюк С. Ю., Прокопчук О. Т. Електронна комерція як драйвер трансформації традиційної торгівлі. Збірник наукових праць Уманського національного університету садівництва. 2025. Випуск 107, Частина 2:

Економічні науки. С. 111—119. DOI: 10.32782/2415-8240-2025-107-2-111-119.

10. Чернуха Д. Структура та динаміка ризиків і загроз податковій безпеці України в умовах воєнного стану. Економіка та суспільство. 2025. (82). <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2025-82-141>.

References:

1. Hudz', O. (2025), "Financial economics: strategic development scenarios in the context of globalization and digital technologies", *Kyivskyj ekonomichnyj naukovyj zhurnal*, vol. (9), pp. 76—82. <https://doi.org/10.32782/2786-765X/2025-9-10>.

2. Klymenko, V.O. (2023), "Trends in the development of agricultural insurance in Ukraine", *Zbirnyk naukovykh prats Umanskoho natsionalnoho universytetu sadivnytstva*, vol. 103, no. 2, pp. 140—153.

3. Marchenko, O., Postol, A. and Sal'nikova, M. (2024), "Formation of conceptual directions for tourism development in conditions of uncertainty", *Ukrains'kyj ekonomichnyj chasopys*, vol. (6), pp. 49—51. <https://doi.org/10.32782/2786-8273/2024-6-8>.

4. Nazarkevych, I. and Shushkova, Yu. (2024), "Development of the financial technology market in Ukraine in conditions of war", *Finansovyy prostir*, vol. 3—4 (54), pp. 83—92. DOI: [https://doi.org/10.30970/fp.3-4\(54\).2024.839192](https://doi.org/10.30970/fp.3-4(54).2024.839192).

5. Nepochatenko, O.O., Prokopchuk, O.T. and Mal'ovanyj, M.I. (2024), "Development of the Ukrainian insurance market in the context of modern challenges", *Zbirnyk naukovykh prats Umanskoho natsionalnoho universytetu sadivnytstva: Ekonomichni nauky*, vol. 105, no. 2, pp. 7—16. DOI: 10.32782/2415-8240-2024-105-2-7-16.

6. Prokopchuk, O. (2023), "Features of insurance business digitalization in Ukraine", *Zbirnyk naukovykh prats Umanskoho natsionalnoho universytetu sadivnytstva: Ekonomichni nauky*, vol. 2 (103), pp. 6—16. DOI: 10.32782/2415-8240-2023-103-2-6-16.

7. Savenko, D. O. (2023), "Digitalization in the system of factors for increasing the potential for developing institutional support for the financial market", *Zbirnyk naukovykh prats Derzhavnoho podatkovooho universytetu*, vol. (1), pp. 155—182. <https://doi.org/10.33244/2617-5940.1.2023.155-182>.

8. Sokoliuk, S. Yu., Prokopchuk, O. T., Korotiev, M. A., Zharun, O. V. and Rolins'kyj, O. V. (2025), "Innovative approaches to the development of trade entrepreneurship in agribusiness", *Zbirnyk naukovykh prats Umanskoho natsionalnoho universytetu*, vol. 106, no. 2, S. 277—291. DOI: 10.32782/2415-8240-2025-106-2-277-291.

9. Sokoliuk, S. Yu. and Prokopchuk, O. T. (2025), "E-commerce as a driver of the transformation of traditional trade", *Zbirnyk naukovykh prats Umanskoho natsionalnoho universytetu sadivnytstva, Ekonomichni nauky*, vol. 107, no. 2: S. 111—119. DOI: 10.32782/2415-8240-2025-107-2-111-119.

10. Chernukha, D. (2025), "Structure and dynamics of risks and threats to the tax security of Ukraine under martial law", *Ekonomika ta suspil'stvo*, vol. (82). <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2025-82-141>.

Отримано редакцією журналу / Received: 13.03.26

Професійно рецензовано / Revised: 23.03.26

Схвалено до друку / Accepted: 09.04.26